

Wtorek, 3 lipca 2012 r.

51. podkreśla nie tylko konieczność rozpowszechniania i wdrażania badań i działań edukacyjnych na szczeblu lokalnym, lecz także potrzebę inwestowania w te dziedziny na szczeblu lokalnym. W związku z tym należy na tym szczeblu zadbać o pełne wykorzystanie potencjału ludzkiego – naukowców oraz fundacji akademickich na szczeblu lokalnym – dzięki czemu można będzie przyciągać zarówno inwestycje krajowe, jak i bezpośrednie inwestycje zagraniczne. w tym kontekście ważne jest również, aby zwrócić uwagę na mobilność ludzi: nauczycieli, pracowników naukowych i studentów;

52. sądzi, że mniej rozwinięte regiony powinny nadal otrzymywać znaczne fundusze Unii, aby oprócz obniżonych kosztów pracy oferować inwestorom także inne korzyści z lokalnej konkurencyjności;

53. odnotowuje potrzebę wzmocnienia infrastruktury z uwagi na wsparcie spójności regionalnej oraz konkurencyjności regionów; podkreśla w tym kontekście znaczenie transeuropejskich sieci oraz wykorzystania dodatkowych instrumentów finansowych, takich jak obligacje projektowe oraz partnerstwa publiczno-prywatne;

54. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz parlamentom państw członkowskich.

Aspekty handlowe Partnerstwa Wschodniego

P7_TA(2012)0276

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 3 lipca 2012 r. w sprawie handlowych aspektów Partnerstwa Wschodniego (2011/2306(INI))

(2013/C 349 E/05)

Parlament Europejski,

- uwzględniając trwające negocjacje w sprawie układów o stowarzyszeniu UE-Ukraina, UE-Mołdawia, UE-Gruzja, UE-Armenia i UE-Azerbejdżan, które będą zawierać istotne elementy dotyczące handlu,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 22 stycznia 2007 r., w których przyjęto wytyczne do negocjacji układu o stowarzyszeniu UE-Ukraina obejmującego pogłębioną i kompleksową strefę wolnego handlu,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 10 maja 2010 r., w których przyjęto wytyczne do negocjacji układów o stowarzyszeniu UE-Armenia i UE-Gruzja obejmujących pogłębioną i kompleksową strefę wolnego handlu,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 15 czerwca 2009 r., w których przyjęto wytyczne do negocjacji układu o stowarzyszeniu UE-Mołdawia, oraz dodatkowe szczegółowe wytyczne do negocjacji pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu, przyjęte przez Radę w dniu 20 czerwca 2011 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 10 maja 2010 r., w których przyjęto wytyczne do negocjacji układu o stowarzyszeniu UE-Azerbejdżan,
- uwzględniając umowę o handlu i współpracy zawartą przez Wspólnotę Europejską z ówczesnym Związkiem Radzieckim w 1989 r., a następnie zatwierdzoną przez Białoruś,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji Europejskiej i Wysokiej Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z dnia 25 maja 2011 r. w sprawie nowej koncepcji działań w obliczu zmian zachodzących w sąsiedztwie (COM(2011)0303),

Wtorek, 3 lipca 2012 r.

- uwzględniając rozwój europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS) od 2004 r., a w szczególności przedstawione przez Komisję sprawozdania z postępu prac nad jej wdrażaniem,
 - uwzględniając własne zalecenia dotyczące negocjacji układów o stowarzyszeniu z Mołdawią, Gruzją, Armenią i Azerbejdżanem,
 - uwzględniając plany działania przyjęte wspólnie z Armenią, Azerbejdżanem, Gruzją i Mołdawią oraz program stowarzyszeniowy z Ukrainą,
 - uwzględniając wspólne deklaracje przyjęte podczas szczytu Partnerstwa Wschodniego w Pradze w dniu 7 maja 2009 r. oraz szczytu Partnerstwa Wschodniego w Warszawie w dniach 29–30 września 2011 r.,
 - uwzględniając powołanie Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest w drodze Aktu Ustanawiającego z dnia 3 maja 2011 r.,
 - uwzględniając art. 8 Traktatu o Unii Europejskiej i art. 207 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 48 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Handlu Międzynarodowego (A7-0183/2012),
- A. mając na uwadze, że zawarcie i wdrożenie układów o stowarzyszeniu obejmujących pogłębione i kompleksowe strefy wolnego handlu (DCFTA) należy do priorytetowych celów i dążeń zmienionej europejskiej polityki sąsiedztwa wobec wschodnich partnerów;
- B. mając na uwadze, że cztery z sześciu krajów objętych Partnerstwem Wschodnim są już członkami WTO, zaś rządy Azerbejdżanu i Białorusi posiadają jedynie status obserwatora;
- C. mając na uwadze, że w związku z ruchami rewolucyjnymi, które rozwinęły się w 2011 r. w południowym sąsiedztwie UE, znanymi odtąd jako Arabska Wiosna, zainteresowanie UE skupia się na południowych sąsiadach; mając na uwadze, że kraje należące do Partnerstwa Wschodniego i ich stosunki handlowe z UE zasługują na uwagę UE;
- D. mając na uwadze coraz większą obecność gospodarczą Chin w krajach objętych Partnerstwem Wschodnim;
- E. mając na uwadze, że negocjacje DCFTA z Ukrainą zakończono w październiku 2011 r.; mając na uwadze, że DCFTA wejdzie w życie dopiero po zawarciu układu o stowarzyszeniu UE-Ukraina, który jest obecnie zablokowany ze względu na uzasadnione niezadowolenie UE z wewnętrznej sytuacji politycznej i funkcjonowania systemu sądowego na Ukrainie;
- F. mając na uwadze, że negocjacje DCFTA z Gruzją i Mołdawią zostały zatwierdzone przez Radę w grudniu 2011 r., a pierwsza tura negocjacji powinna się odbyć wiosną 2012 r.;
- G. mając na uwadze, że w 2011 r. Armenia poczyniła istotne postępy na drodze do realizacji głównych zaleceń, w związku z czym w lutym 2012 r. zainicjowano negocjacje DCFTA między UE a Armenią, które rozpoczęły się w dniu 6 marca 2012 r.;
- H. mając na uwadze, że od 1997 r. Azerbejdżan stara się o członkostwo w WTO, lecz niewielkie postępy stanowią główną przeszkodę do zapoczątkowania negocjacji z UE w sprawie DCFTA;

Wtorek, 3 lipca 2012 r.

- I. mając na uwadze, że dotychczas Białoruś uczestniczyła jedynie w ograniczonym stopniu w poszczególnych przedsięwzięciach Partnerstwa Wschodniego; mając na uwadze, że zagraża to osiągnięciu nadrzędnego celu Partnerstwa Wschodniego, jakim jest postęp, stabilność i dobrobyt we wschodnim sąsiedztwie UE; zauważa gospodarczy dynamizm nowej przestrzeni gospodarczej składającej się z Rosji, Kazachstanu i Białorusi i wzywa członków tej przestrzeni, aby prowadzili działalność handlową zgodnie z przyjętymi na arenie międzynarodowej zasadami i standardami handlu, w szczególności zasadami i standardami WTO;
- J. mając na uwadze, że wszyscy partnerzy wschodni UE jako państwa byłego ZSRR mają taki sam kontekst historyczny i instytucjonalny i że musieli stawić czoła podobnym wyzwaniom w procesie przemian polityczno-gospodarczych w okresie minionych dwudziestu lat;

Uwagi ogólne

1. podkreśla, że perspektywa utworzenia DCFTA z UE stanowi dla krajów partnerskich główną zachętę do kontynuacji reform; uważa, że DCFTA należy do najambitniejszych narzędzi dwustronnej polityki handlowej UE w celu utworzenia stabilnego, transparentnego i przewidywalnego środowiska gospodarczego, w którym przestrzega się zasad demokracji, praw podstawowych i praworządności, i które zapewnia nie tylko większą integrację gospodarczą dzięki stopniowemu zniesieniu barier handlowych, lecz również zbliżenie przepisów w dziedzinach mających wpływ na handel towarami i usługami, w szczególności mających na celu większą ochronę inwestycji, usprawnienie procedur celnych i granicznych, zmniejszenie technicznych i innych nietaryfowych barier w handlu, zaostrzenie przepisów sanitarnych i fitosanitarnych, zwiększenie dobrostanu zwierząt, ulepszenie ram prawnych dotyczących konkurencji i zamówień publicznych oraz zapewnienie zrównoważonego rozwoju; jest zdania, że DCFTA ma podstawowe znaczenie w przeciwdziałaniu protekcyjnym tendencjom na szczeblu światowym;
2. uznaje, że DCFTA stanowi dla UE istotny instrument handlowy służący budowaniu długoterminowych relacji gospodarczych z państwami trzecimi; uznaje wpływ DCFTA na całościowe funkcjonowanie partnerów handlowych UE, znacznie wykraczający poza kwestie czysto handlowe, oddziałujący również na stan demokracji, praworządność i inne wspólne standardy.
3. podkreśla, że proces podejmowania decyzji, w ramach którego dokonuje się oceny gotowości potencjalnych partnerów UE do rozpoczęcia negocjacji handlowych, powinien być wolny od uprzedzeń politycznych, a także w większym stopniu uzależniony od rzeczywistej zdolności partnera handlowego do skutecznego wdrożenia warunków DCFTA;
4. uznaje, że DCFTA mógłby stanowić kluczowy element szerzej zakrojonego porozumienia politycznego (układ o stowarzyszeniu); podkreśla jednak, że jeżeli zawarcie układu o stowarzyszeniu z konkretnym państwem nie jest możliwe lub wskazane, należy rozważyć inne strategie, aby skutecznie realizować z danym państwem gospodarcze i handlowe cele Unii;
5. podkreśla znaczenie kompleksowego programu rozwoju instytucjonalnego, instrumentu pomocy technicznej i wymiany informacji (TAIEX) oraz programów bliźniaczych w przyczynianiu się do realizacji przez partnerów wschodnich najważniejszych zaleceń i zwiększaniu możliwości ich wdrożenia;
6. przyznaje, że większa integracja handlowa wschodnich partnerów Unii, ze względu na głębokie zmiany w strukturze gospodarczej, jakich ze sobą niesie, wymaga od tych krajów dużych wysiłków w średniej i długoterminowej perspektywie; wyraża jednak przekonanie, że w długoterminowej perspektywie korzyści takiej integracji wynagrodzą te wysiłki; podkreśla, że wsparcie i zaangażowanie lokalnego społeczeństwa obywatelskiego i międzynarodowych organizacji pozarządowych w propagowanie długofalowych korzyści ma zasadnicze znaczenie dla powodzenia procesów reform;
7. opowiada się za zacieśnianiem współpracy między UE a wschodnimi partnerami w kilku sektorach, a szczególnie w obszarze przemysłu, MŚP, badań, rozwoju i innowacji, ICT oraz turystyki;

Wtorek, 3 lipca 2012 r.

8. uważa, że zróżnicowane traktowanie wraz z zastosowaniem zasady „więcej za więcej”, jak podkreślono w ww. wspólnym komunikacie w sprawie nowej koncepcji działań w obliczu zmian zachodzących w sąsiedztwie, również stanowi krok w słusznym kierunku w stosunkach handlowych z partnerami wschodnimi, ponieważ stanowi uznanie dla wysiłków krajów, które zrobiły największe postępy, i motywuje pozostałe kraje do zwiększenia starań; uważa, że wymiana handlowa powinna być czynnikiem ułatwiającym zmiany i podkreśla znaczenie, jakie mają klauzule warunkowe oraz ich przestrzeganie;
9. jest przekonany, że skuteczna integracja gospodarcza partnerów wschodnich z UE nie jest możliwa bez reform politycznych i społecznych, bez udziału społeczeństwa obywatelskiego w procesie podejmowania decyzji oraz bez integracji gospodarczej wśród partnerów wschodnich; podkreśla, że gospodarcza integracja wśród tych krajów powinna być otwarta, aby mogły one wyciągnąć z niej korzyści; ubolewa w związku z tym nad faktem, że zamrożone konflikty regionalne przez wiele lat zagrażały skuteczności i rozwijaniu handlu transgranicznego i nadal powodują ogromne straty gospodarcze dla niektórych partnerów wschodnich i utrzymują je w gospodarczej izolacji;
10. uważa że ważne jest, aby UE zaproponowała wszystkim partnerom DCFTA elastyczność, jakiej mogą oni oczekiwać na mocy zasad WTO;
11. podkreśla znaczenie, jakie ma zapobieganie konfliktom dzięki spójności gospodarczo-społecznej;
12. wzywa Komisję do zapewnienia w szczególności elastyczności umożliwiającej tworzenie nowych gałęzi przemysłu w krajach partnerskich DCFTA;
13. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący wieloletnich ram finansowych na okres 2014–2020, w którym proponuje się o zwiększenie o 40 % budżetu na europejską politykę sąsiedztwa; podkreśla, że uważa, iż partnerzy wschodni nie mogą wziąć na siebie całego ciężaru finansowego zbliżania przepisów oraz niezbędnych reform instytucjonalnych i strukturalnych, a wsparcie finansowe ze strony UE, które powinno uzupełniać ich własne wysiłki reformatorskie, ma także zasadnicze znaczenie dla powodzenia tych działań; w związku z tym wzywa Radę do utrzymania budżetu proponowanego przez Komisję;
14. zwraca uwagę na rolę, jaką odgrywają krajowe parlamenty partnerów wschodnich UE w zbliżaniu przepisów handlowych do dorobku prawnego UE, co jest wstępnym warunkiem zawarcia i właściwego wdrożenia przyszłych DCFTA; w związku z tym wzywa UE i państwa członkowskie do udzielenia większej pomocy technicznej i apeluje szczególnie do nowych państw członkowskich UE, aby podzieliły się z nimi wiedzą fachową i najlepsze praktyki wypracowane w trakcie procesu dostosowywania własnego ustawodawstwa krajowego do unijnego dorobku prawnego w zakresie handlu;
15. z zadowoleniem przyjmuje przystąpienie Ukrainy i Mołdawii do Traktatu o Wspólnocie Energetycznej, co może mieć kluczowe znaczenie dla realizacji celów dotyczących bezpieczeństwa energetycznego UE i przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa tych krajów;
16. z zadowoleniem przyjmuje wszelkie wysiłki zmierzające do wzmocnienia Partnerstwa Wschodniego, zwłaszcza inicjatywy przewodnie Komisji w zakresie MŚP, w tym instrument na rzecz MŚP w ramach Partnerstwa Wschodniego, oraz w zakresie regionalnych rynków energii i efektywności energetycznej;
17. wzywa Komisję do dalszego rozwijania unijnej strategii na rzecz regionu Morza Czarnego, która z racji swojej geostrategicznej roli stanowi ważny element składowy zewnętrznej strategii energetycznej UE i ma znaczny potencjał w zakresie bezpieczeństwa energetycznego i dywersyfikacji dostaw;
18. uznaje rolę, jakie odgrywa Zgromadzenie Parlamentarne Euronest, a zwłaszcza Komisja ds. Integracji Gospodarczej i Konwergencji z Polityką UE oraz Komisja ds. Bezpieczeństwa Energetycznego, w dyskusjach na tematy handlowe pomiędzy posłami do Parlamentu Europejskiego a parlamentarzystami z krajów będących partnerami wschodnimi UE; wyraża nadzieję, że w najbliższej przyszłości zostaną spełnione warunki pozwalające białoruskim parlamentarzystom dołączyć do Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest;

Wtorek, 3 lipca 2012 r.

19. podkreśla, że DCFTA nie jest formą udzielania pomocy partnerom wschodnim, ale układem handlowym przynoszącym korzyści obu stronom i nakładającym na nie obowiązki; ubolewa, że w ramach przeglądu EPS nadal nie zbadano, w jaki sposób rozwój polityki handlowej mógłby wspierać interesy gospodarcze UE, zapewniając znaczące korzyści unijnym konsumentom, przedsiębiorstwom i pracownikom; zwraca uwagę, że DCFTA nie tylko przyniosłaby korzyści gospodarcze partnerom wschodnim, ale również może przyspieszyć reformy instytucjonalne, modernizację i rozwój;

20. przyjmuje do wiadomości utworzenie w dniu 18 października 2011 r. strefy wolnego handlu pomiędzy większością członków Wspólnoty Niepodległych Państw, w tym partnerami wschodnimi UE z wyjątkiem Gruzji i na razie Azerbejdżanu; uznaje, że podpisanie umów o wolnym handlu z innymi krajami nie powinno mieć szkodliwego wpływu na DCFTA zawierane z krajami objętymi Partnerstwem Wschodnim oraz podkreśla w związku z tym, że UE powinna zapewnić partnerom wschodnim atrakcyjne i realne alternatywy;

21. podkreśla, że strategia UE wobec Rosji powinna należycie uwzględniać rosyjski wpływ na partnerów wschodnich; odnotowuje, że Rosja utworzyła unię celną z Kazachstanem i jednym z partnerów wschodnich, Białorusią; z żalem stwierdza, że Rosja mogła zaszkodzić negocjacom handlowym UE z kilkoma partnerami wschodnimi, w szczególności z Ukrainą, oferując im alternatywną możliwość opartą na krótkoterminowych rozwiązaniach, takich jak niższe ceny gazu; uważa, że w długim okresie alternatywy te przyniosą partnerom wschodnim przeciwny do zamierzonego efekt;

22. podkreśla, że powodzenie DCFTA będzie w dużej mierze zależec od rozwoju instytucjonalnego oraz właściwej realizacji zobowiązań, co można zapewnić wyłącznie w otwartym, przejrzystym i wolnym od korupcji otoczeniu biznesowym, wstępnie warunkującym skuteczne wdrożenie DCFTA;

23. zauważa, że dobrobyt i stabilność we wschodnim sąsiedztwie UE to sprawa najwyższej wagi dla UE; stwierdza ponadto, że stabilne i przewidywalne stosunki pomiędzy UE a partnerami wschodnimi niewątpliwie zwiększą obrót handlowy w obu kierunkach;

24. zauważa jednocześnie, że UE jest głównym partnerem eksportowym krajów objętych Partnerstwem Wschodnim;

25. podkreśla, że pomimo dostatecznych postępów, jakie poczyniły Gruzja i Mołdawia w realizacji najważniejszych zaleceń, które są warunkiem rozpoczęcia negocjacji DCFTA, kraje te muszą jeszcze zapewnić o długofalowym zobowiązaniu do przeprowadzenia procesu reform i zaangażowaniu w trwały proces reform w okresie negocjacji; podkreśla, że oba kraje muszą jeszcze poczynić istotne postępy w reformie prawa, zwłaszcza w odniesieniu do barier technicznych w handlu, środków sanitarnych i fitosanitarnych, praw własności intelektualnej i prawa konkurencji;

26. wyraża zaniepokojenie zdolnością instytucjonalną partnerów wschodnich do faktycznego wdrożenia DCFTA; zwraca uwagę, że zawarcie DCFTA samo w sobie nie gwarantuje powodzenia, chyba że umowa jest skutecznie wdrażana i towarzyszą temu efektywne środki w zakresie konkurencji i walki z korupcją;

27. odnotowuje, że przy zawieraniu DCFTA należy przestrzegać zatwierdzonych na szczeblu międzynarodowym standardów pracy; zauważa, że przestrzeganie praw pracowniczych zatwierdzonych przez Międzynarodową Organizację Pracy to kluczowy element w kontekście poszanowania praw człowieka;

28. wzywa do przyjęcia ambitnego podejścia do kwestii integracji gospodarek UE i partnerów wschodnich poprzez DCFTA, uwzględniając inne aspekty związane z wolnym i sprawiedliwym handlem; zaleca, aby wszystkie DCFTA zawierały wiążący rozdział w sprawie zrównoważonego rozwoju, obejmujący postanowienia w zakresie ochrony środowiska oraz międzynarodowych praw pracowniczych;

Wtorek, 3 lipca 2012 r.

Armenia

29. pochwała rząd Armenii za zwiększenie wysiłków w celu przestrzegania najważniejszych zaleceń w 2011 r., co pozwoliło rozpocząć negocjacje DCFTA w lutym 2012 r.;
30. z zadowoleniem przyjmuje zainicjowanie negocjacji DCFTA między Armenią a UE w lutym 2012 r. oraz ich rozpoczęcie w dniu 6 marca 2012 r.; zachęca Armenię do skorzystania z potencjału DCFTA w celu stymulowania gospodarki kraju, zwiększenia możliwości eksportowych oraz dostępu do rynku UE, przyspieszenia niezbędnych reform oraz ogólnego podniesienia standardów armeńskich do poziomu europejskiego; podkreśla, że ściślejsza integracja gospodarcza z UE musi przyczyniać się do umocnienia stabilności politycznej i bezpieczeństwa w regionie; ma nadzieję na szybkie zakończenie negocjacji DCFTA UE-Armenia;
31. z zadowoleniem przyjmuje zainicjowanie negocjacji DCFTA, co pozwoli zacieśnić stosunki gospodarcze między obiema stronami; uważa, że należy wspierać reformy, aby tworzyć stabilne i przejrzyste otoczenie gospodarcze, które będzie przyciągać inwestycje zagraniczne, stymulować wzrost i tworzyć miejsca pracy;
32. uważa, że zawarcie DCFTA będzie stymulować rozwój gospodarki Armenii, między innymi przez zwiększenie konkurencji;
33. z zalem stwierdza, że konflikt o Górski Karabach nadal odbija się echem na nadal zamkniętych granicach Armenii z Azerbejdżanem i Turcją, wskutek czego kraj pozostaje w izolacji gospodarczej ze względu na brak dróg dojazdowych; zwraca uwagę, że otwarcie granic stanowi m.in. ważny warunek przyciągania inwestycji zagranicznych;
34. wyraża zaniepokojenie oznakami ścisłych powiązań pomiędzy kręgami polityki i przedsiębiorczości oraz istotnymi przeszkodami dla przedsiębiorstw, w tym nieprzejrzystym systemem podatkowym i niską ochroną inwestycji; uznaje, że solidne ramy instytucjonalne dla zamówień publicznych i polityki konkurencji muszą obejmować mechanizm skutecznego wdrażania;
35. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Armenii o ponownym przystąpieniu do porozumień wielostronnych WTO w sprawie zamówień publicznych w grudniu 2011 r.; jest przekonany, że krok ten jest korzystny dla wizerunku Armenii jako wiarygodnego partnera handlowego;
36. zaznacza, że DCFTA powinna zawierać głębokie zobowiązanie ze strony Armenii do zreformowania regulacji w kierunku standardów UE oraz do wprowadzenia skutecznych środków przeciwdziałania korupcji;
37. zaleca również, aby uwzględnić w DCFTA środki wzmacniające wdrażanie prawa konkurencji, a co za tym idzie – umożliwiające działalność inwestorom i przedsiębiorstwom zagranicznym, w szczególności w armeńskim przemyśle budowlanym i energetycznym;
38. apeluje do Armenii o przyspieszenie procesu dostosowywania się do środków sanitarnych i fitosanitarnych UE, co pozwoliłoby zróżnicować armeński eksport przez objęcie produktów rolnych;
39. sądzi, że zmniejszenie zależności Armenii od wsparcia handlowego i rządowego ze strony Rosji, wynikające z otwarcia granic i zacieśnienia współpracy międzynarodowej, służy jej wzrostowi gospodarczemu Armenii; sądzi, że szczególnie korzystne w tym kontekście byłoby zawarcie DCFTA z UE;

Azerbejdżan

40. uznaje wysiłki i dokonania Azerbejdżanu mające na celu dostosowanie się do dorobku prawnego UE; w tym kontekście z zadowoleniem odnosi się do niedawno przyjętego nowego kodeksu celnego i nowego kodeksu budowlanego;

Wtorek, 3 lipca 2012 r.

41. podkreśla, że przystąpienie Azerbejdżanu do WTO stanowi zasadniczy warunek otwarcia negocjacji DCFTA, a tym samym nasilenia stosunków handlowych UE-Azerbejdżan; zauważa, że ze względu na strukturę gospodarki Azerbejdżanu rząd tego kraju nie jest silnie zmotywowany do ubiegania się o członkostwo w WTO ani do utworzenia DCFTA z UE; zwraca jednak uwagę, że korzyści wynikające z DCFTA nie są tylko czysto gospodarcze, ale że mogłaby ona również rozwinąć gospodarkę lokalną tak, aby położyć kres zbytniemu uzależnieniu od eksportu energii; apeluje zatem do rządu Azerbejdżanu o zwiększenie wysiłków na drodze do członkostwa w WTO; w związku z tym wzywa UE do udzielenia Azerbejdżanowi niezbędnej pomocy;

42. pochwała Azerbejdżan za osiągnięcie nadzwyczajnego wzrostu gospodarczego w minionych latach; wskazuje jednak, że przemysł naftowy stanowi 50 % PKB Azerbejdżanu, 95 % eksportu i 60 % wpływów budżetowych, co sprawia, że gospodarka Azerbejdżanu jest wrażliwa na zmienne ceny ropy i wszelkie zmiany w popycie globalnym; w tym kontekście wzywa rząd Azerbejdżanu do rozważenia możliwości przyjęcia efektywnych i spójnych środków w celu zróżnicowania gospodarki kraju;

43. przypomina o potencjale Azerbejdżanu w zakresie rozwoju konkurencyjnej produkcji rolnej oraz zaleca, aby rząd Azerbejdżanu uwzględnił tę dziedzinę jako potencjalnie ważny krok w kierunku zróżnicowania gospodarki i eksportu do UE przy przestrzeganiu wymogów sanitarnych i fitosanitarnych UE oraz innych krajów;

44. wzywa rząd Azerbejdżanu do faktycznego zaangażowania się w zwalczanie korupcji i nierówności społecznych – które mogą prowadzić do niepokojów społecznych – a także do zwiększenia dostępu przedsiębiorstw do finansowania, dzięki czemu gospodarka kraju stanie się bardziej konkurencyjna i atrakcyjna dla inwestorów zagranicznych;

45. stanowczo popiera nadanie części handlowej przyszłego układu o stowarzyszeniu UE-Azerbejdżan statusu DCFTA po spełnieniu wszystkich warunków;

Białoruś

46. z żalem stwierdza, że Białoruś, mimo swojego niekwestionowanego potencjału, coraz bardziej oddala się od UE w kontekście ogólnych standardów politycznych i ekonomicznych, jak również modelu gospodarki;

47. zwraca uwagę na znaczenie pozycji strategicznej Białorusi jako kraju tranzytowego dla przesyłu energii, zwłaszcza dostaw gazu ziemnego do UE; związku z tym wzywa Białoruś do szybkiej ratyfikacji Karty Energetycznej oraz do jej właściwego stosowania;

48. przypomina, że UE to drugi po Rosji największy partner handlowy Białorusi;

49. podkreśla konieczność zwiększenia pomocy udzielanej przez UE w celu usprawnienia działalności struktur administracyjnych, a w szczególności zwalczania korupcji;

50. wskazuje na trudności w ocenie faktycznej sytuacji gospodarczej na Białorusi ze względu na oficjalne statystyki, które według niezależnych obserwatorów ukrywają fakt, że podobno 20 % Białorusinów żyje poniżej granicy ubóstwa;

51. zauważa, że 80 % przedsiębiorstw stanowi własność państwa, a rozwój sektora prywatnego jest hamowany przez dyskryminacyjne i arbitralne środki, zmiany w przepisach prawa i wysokie podatki, które zmuszają sektor prywatny do częściowego prowadzenia działalności w szarej strefie;

52. przypomina, że ze względu na niekorzystny klimat polityczno-gospodarczy na Białorusi Międzynarodowy Fundusz Walutowy i Bank Światowy zamroziły pomoc finansową dla Białorusi w 1996 r., co uczyniła również UE w 1997 r.; wskazuje, że wszystko to zniechęcało i nadal zniechęca inwestorów zagranicznych, w związku z czym bezpośrednio inwestycje zagraniczne wytwarzają obecnie zaledwie 1 % PKB kraju;

Wtorek, 3 lipca 2012 r.

53. uważa, że UE powinna pomagać w umacnianiu społeczeństwa obywatelskiego na Białorusi, przekazując na ten cel fundusze UE;
54. jest przekonany, że należy przeprowadzić dogłębne reformy instytucjonalne i strukturalne, aby zapoczątkować budowę sprawnej, przejrzystej i otwartej gospodarki rynkowej;
55. wskazuje, że przystąpienie kraju do WTO jest warunkiem rozpoczęcia negocjacji nad jakąkolwiek umową o wolnym handlu z UE; w związku z tym wzywa Białoruś do autentycznego zaangażowania w proces przystępowania do WTO; podkreśla, że Białoruś, która jest członkiem unii celnej z Rosją i Kazachstanem, mogłaby skorzystać z doświadczenia nabytych przez Rosję w procesie przystępowania do WTO;
56. jest przekonany, że UE powinna podjąć wszelkie możliwe działania, aby włączyć Białoruś do faktycznego dialogu politycznego i gospodarczego oraz zachęcić do reform, które są niezbędne i niezmiernie ważne dla ludności Białorusi; w związku z tym zwraca uwagę na ukierunkowane gospodarcze środki ograniczające, jakie UE stosuje obecnie wobec Białorusi; uważa, że UE powinna nadal stosować indywidualnie nakierowane środki ograniczające, a jednocześnie wspierać społeczeństwo obywatelskie i przedsiębiorców, nie tylko aby poprawić warunki gospodarcze, lecz również aby wzmocnić praworządność, przejrzystość oraz zwalczanie korupcji;

Gruzja

57. wskazuje, że według Banku Światowego Gruzja należy do najszybciej reformujących się gospodarek świata i zajmuje 16. miejsce w zestawieniu najlepszych miejsc do prowadzenia działalności gospodarczej na świecie;
58. z uznaniem odnosi się do gruzińskich działań na rzecz odbudowy po wojnie z 2008 r. oraz do otwarcia tego kraju na nowe rynki;
59. przyznaje, że rząd Gruzji stara się poprawić ochronę praw własności intelektualnej, lecz podkreśla, że Gruzja jest podobno krajem o najwyższym odsetku pirackiego oprogramowania; w związku z tym wzywa rząd Gruzji do przyjęcia ustaw służących egzekwowaniu praw własności intelektualnej, przy uwzględnieniu jednak praw człowieka i zasady proporcjonalności;
60. stwierdza, że Gruzja ma wysoki duży gospodarczy oraz wysoki wskaźnik inwestycji oraz podkreśla, że DCFTA byłaby dodatkowym wsparciem dla ogólnego wzrostu gospodarczego i przyciągnęłaby zagraniczne inwestycje;
61. zachęca Gruzję do ulepszenia swojego ustawodawstwa, zwiększenia skuteczności instytucji i zapewnienia wysokich standardów kontroli jakości produktów, tak aby przestrzegać wymogów określonych przez Komisję Europejską;
62. z zadowoleniem przyjmuje nowy system udzielania zamówień publicznych w Gruzji, umożliwiający licytację elektroniczną w przypadku wszystkich rodzajów zamówień bez względu na ich wielkość lub charakter; wskazuje, że w tym zakresie Gruzja powinna również stanowić wzór do naśladowania przez państwa członkowskie UE;
63. wzywa Gruzję do dopilnowania, aby po sfinalizowaniu negocjacji DCFTA preferencje handlowe dotyczyły wyłącznie produktów z regionów, które formalnie uznają swoją przynależność do państwa gruzińskiego;

Mołdawia

64. przyznaje z zadowoleniem, że mimo słabości swej gospodarki Mołdawia w ostatnich latach przeprowadziła nadzwyczajny proces reform i znacznie poprawiła swoje wyniki gospodarcze; w związku z tym podkreśla kluczowe znaczenie, jaką ma pomoc finansowa udzielana przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy i pomoc makrofinansowa udzielana przez UE;

Wtorek, 3 lipca 2012 r.

65. uważa, że przyszła DCFTA powinna mieć zastosowanie do całego terytorium Mołdawii, które formalnie uznaje swoją przynależność do państwa mołdawskiego;

66. zauważa, że na razie większość eksportu Mołdawii opiera się na rolnictwie, a zatem stoi w obliczu ostrej konkurencji i surowych wymogów na rynku UE; jest zdania, że DCFTA powinna pomóc zróżnicować eksport Mołdawii i uczynić kraj bardziej konkurencyjnym, a także umożliwić Mołdawii przyciągnięcie inwestycji zagranicznych, tak aby położyć kres zależności od przekazów pieniężnych i przejść na gospodarkę rynkową opartą na konkurencyjnym eksporcie;

67. podkreśla znaczenie, jakie ma dalsze dostosowywanie infrastruktury i systemów Mołdawii do UE w zakresie regulacji technicznej, normalizacji, oceny zgodności, testowania, nadzoru rynku i metrologii;

68. wskazuje, że w dziedzinach usług i ochrony inwestycji wciąż potrzebne są istotne postępy;

69. wzywa władze UE do większego zaangażowania się w pokojowe rozwiązanie problemów spójności terytorialnej Mołdawii;

Ukraina

70. z zadowoleniem przyjmuje zawarcie DCFTA pomiędzy UE a Ukrainą, która jest pierwszą w historii umową o wolnym handlu pomiędzy UE a partnerem wschodnim; uważa, że to przełomowe porozumienie i doświadczenia zdobyte podczas negocjacji niewątpliwie posłużą za pożyteczny przykład w przyszłych negocjacjach DCFTA;

71. wskazuje, że Ukraina jest największym partnerem wschodnim UE oraz że DCFTA otwiera przed UE nowy rynek 46 milionów konsumentów; uważa, że dla UE największe korzyści z wdrożenia DCFTA wynikać będą z bardziej stabilnego i przewidywalnego systemu handlu i inwestycji na Ukrainie;

72. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki władz Ukrainy nastawione na przezwycięzenie nierówności społecznych i geograficznych, szczególnie między stolicą a regionami;

73. ubolewa nad opóźnieniami w podpisaniu układu o stowarzyszeniu, co jest warunkiem wejścia w życie DCFTA; wyraża nadzieję, że przeszkody do podpisania układu wkrótce zostaną przezwyciężone;

74. zauważa, że Komisją Europejską wykluczyla możliwość tymczasowego stosowania DCFTA przy zawarciu układu o stowarzyszeniu i że Parlament Europejski zgodził się z tym; podkreśla, że stosowanie układu o stowarzyszeniu i DCFTA przyniesie reformy strukturalno-polityczne i w związku z tym pragnie szybkiego wejścia w życie obu tych umów;

75. przyznaje, że pod względem integracji ze strukturami europejskimi Ukraina poczyniła pewien postęp i zaczęła dostosowywać swój system prawny do UE i standardów międzynarodowych, a ponadto poczyniła duże postępy w przyjmowaniu standardów i norm OECD; stwierdza jednak, że Ukraina zajmuje 152. miejsce w rankingu Banku Światowego „Doing Business” dotyczącego klimatu biznesowego i że nadal pogłębiają się problemy z handlem transgranicznym;

76. podkreśla, że pomyślne wdrożenie DCFTA będzie w znacznej mierze zależeć od woli politycznej i zdolności administracyjnej do terminowego i dokładnego wdrożenia wszystkich zapisów; uważa, że stanowi to poważne wyzwanie dla Ukrainy, która różnie radziła sobie z reformami gospodarki i państwa i która wciąż zmagą się z realizacją wszystkich zobowiązań w ramach procesu przystępowania do WTO, jak również zobowiązań wobec Banku Światowego i Międzynarodowego Funduszu Walutowego;

Wtorek, 3 lipca 2012 r.

77. powtarza, że podstawowe reformy gospodarcze, polityczne i instytucjonalne, przeprowadzane przy szerokim i stałym udziale organizacji i sieci społeczeństwa obywatelskiego, powinny zostać przyspieszone i prowadzone w bardziej kompleksowy i spójny sposób, aby zapewnić właściwe wdrożenie DCFTA i wynikające z niej korzyści; wzywa w szczególności do kontynuowania reform gospodarczych w sektorach rolnictwa, energetyki i transportu;

78. wyraża zaniepokojenie niekorzystnymi oznakami dotyczącymi klimatu biznesowego i inwestycyjnego Ukrainy, wynikającymi z niewydolności instytucji i systemu, takich jak bariery utrudniające wejście na rynek, zezwolenia administracyjne, nadmierna liczba kontroli administracyjnych, nieprzejrzyste przepisy podatkowe i celne oraz słaba administracja, niestabilny i nieprzejrzysty porządek prawny oraz jego słaba wydolność, słabość i skorumpowanie administracji publicznej i sądownictwa, niedostateczne egzekwowanie umów i niewystarczająca ochrona praw własności, słabo rozwinięte infrastruktury i ich monopolizacja; apeluje do rządu Ukrainy o przyspieszenie procesu reform w celu usunięcia powyższych przeszkód w swobodnej i uczciwej działalności gospodarczej i wymianie handlowej;

79. wzywa rząd Ukrainy do skutecznego zajęcia się obawami środowisk biznesowych, a w szczególności w odniesieniu do dostępu do kredytów i własności gruntów, kredytów hipotecznych, kredytów preferencyjnych na rozwój małych przedsiębiorstw rolnych, uproszczonego i bardziej przejrzystego systemu poboru podatków, zwrotu podatku od wartości dodanej dla eksporterów, procedur rozliczeń i aprobat celnych w zakresie importu, promocji sektora MŚP, lepszego egzekwowania prawa w dziedzinie ochrony dóbr materialnych i własności intelektualnej, jak również w odniesieniu do czynników mających bezpośredni wpływ na ilość i jakość stosunków handlowych z UE oraz napływ unijnych bezpośrednich inwestycji zagranicznych na Ukrainę;

80. wzywa Ukrainę do odpowiedniego dostosowania prawa krajowego w celu ułatwienia swobodnego i nieprzerwanego przesyłu gazu do państw członkowskich UE; zauważa, że proces ten powinien obejmować restrukturyzację sektora gazowego oraz wprowadzenie sprawiedliwych regulacji dotyczących infrastruktury energetycznej, tak aby zapewnić równowagę między zagranicznymi dostawcami i klientami a lokalnym popytem na energię; apeluje o zacieśnienie współpracy między UE a Ukrainą w sektorze energii, włączenie ukraińskiego sektora energetycznego do europejskiej sfery energetycznej oraz zainicjowanie wspólnych przedsięwzięć w dziedzinie modernizacji i rozwoju obszaru infrastruktury energetycznej; wzywa rząd do wdrożenia trzeciego pakietu energetycznego;

81. wyraża nadzieję, że Ukraina znajdzie dostateczną wolę polityczną i odwagę do stworzenia warunków politycznych i regulacyjnych umożliwiających pełne i terminowe wdrożenie DCFTA, co przyniosłoby dużą korzyść ludności;

82. wzywa władze UE do udzielenia większego wsparcia w usprawnianiu działalności struktur administracyjnych na Ukrainie i upowszechnianiu unijnych standardów sprawowania rządów;

*

* *

83. wzywa Radę, Komisję i Europejską Służbę Działań Zewnętrznych do należytego uwzględnienia powyższych uwag i zaleceń przy negocjowaniu i wdrażaniu części handlowych układów o stowarzyszeniu z Armenią, Azerbejdżanem, Gruzją, Mołdawią i Ukrainą oraz przy rozwijaniu stosunków handlowych UE z Białorusią;

84. wzywa Komisję do składania Parlamentowi Europejskiemu regularnych i pełnych sprawozdań z postępów negocjacji, zaś po wejściu w życie poszczególnych DCFTA – z postępów prac nad ich wdrażaniem;

85. zobowiązuje przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji/ Wysokiej Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, ESDZ oraz rządowi i parlamentom państw członkowskich i krajów należących do Partnerstwa Wschodniego.